

Дробението на армиитѣ (бригадитѣ били най голѣмитѣ имѣ подраздѣления), несвършенството, бавността и безрѣдието на движенията и построенията имѣ били причина, щото колкото армията бивала по многобройна, толкозъ по мжно било за полководца да я управлява въ боя, толкозъ по вече причини за растройство тя заключавала въ себѣ си и толкозъ по малко била способна за изпълнение на най проститѣ движения и построения. И французскитѣ армии били малко способни за маневриране, а германскитѣ още по малко. Въ боя войскитѣ можали да спазватъ стройността, до като стояли на едно мѣсто; но щомъ трѣбовало да се движатъ или прѣстрояватъ, то несполуката била почти несъмнѣна (баденския принцъ при Петервардейнъ).

Сражения произлизили рѣдко и повечето не вслѣдствие на по рано съобразенъ планъ, съ опрѣдѣлена важна цѣль, а вслѣдствие случайна срѣща на двѣтъ противни армии, или пъкъ сблъскване на прѣднитѣ войски и др. т. По тѣзи причина побѣдата въ сражението влѣкла слѣдъ себѣ си важни и рѣшителни послѣдствия само по нѣкои особенни обстоятелства (Хохщедтъ, Рамили, Туринъ). Атакитѣ бивали почти всѣкога фронтални и паралелни и рѣдко флангови, но и то повечето случайно. Нѣкои полководци, особенно Тюреннъ, употребявали обаче прѣднамѣрени флангови атаки. Въ боя пѣхотата и конницата дѣйсвували въ тѣнки, разгнати линии, както се каза по горѣ. По нѣкога конницата

употрѣбявали и въ маси и, въпрѣки лѣжовния начинъ на дѣйствиата ѝ, удържала доста важни успѣхи (Хохщедтъ). Англичанитѣ се отличавали съ особено искусство въ съчетанието на дѣйствиата на конницата и пѣхотата: конницата, като атакувала неприятеля, привличала го къмъ пѣхотата си, която, готова вече за стрѣлба, съ извънрѣдно вѣренъ и силенъ пушеченъ огънь почти всѣкога му нанисала силно поражение (Хохщедтъ).

Побѣдителя оставалъ на бойното поле и прѣслѣдвалъ побѣдения съ малки конни отряди и на малко разстояние. Да се прѣслѣдва побѣдения се считало даже единъ видъ погрѣшка, слѣдвайки правилото, че трѣбва не да се прѣпятствува, а всѣкакъ да се способствува за отстѣпленieto му. Службата на прѣднитѣ постове получила въ това време първото си развитие и голѣма важность и се считала за най добрата школа на военнитѣ хора, но при всичко това извършвала се твърдѣ неудовлетворително и неискусно. Малката война се извършвала съ най-голѣмъ успѣхъ въ австрийската армия отъ кроатитѣ, въ савойскитѣ Алпи отъ барбетитѣ (barbets), въ Пиринеитѣ и Испания отъ микелетитѣ (miquelets) и др. Въ Франция и другитѣ господарства службата на прѣднитѣ постове се извършвала отъ легката конница и отъ ирегулярнитѣ хусари. Послѣднитѣ съставлявали по нѣкога тѣй сжщо и партизански отряди, но дѣйствиата имѣ били нищожни.

§ 17.

Внѣршното устройство на армиитѣ; — силата, раздѣлението, издържането, управлението имъ; — духа и военния рѣдъ въ войскитѣ.

Между отличителнитѣ черти въ военното устройство на европейскитѣ господарства въ този периодъ,

една отъ най главнитѣ била извънрѣдного увеличание, сравнително съ прѣдишнитѣ времена, численната сила